

2123

3912

UNIWERSYTET LUDOWY

IM. ADAMA MICKIEWICZA.

SPRAWOZDANIE
ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO

ZA ROK 1905/1906.

NAKŁADEM UNIWERSYTETU LUDOWEGO IMIENIA ADAMA
MICKIEWICZA. :: Z DRUKARNI ZWIĄZKOWEJ W KRAKOWIE
POD ZARZĄDEM A. SZYJEWSKIEGO.

UNIwersytet Ludowy

IM. ADAMA MICKIEWICZA.

SPRAWOZDANIE
ODDZIAŁU KRAKOWSKIEGO

ZA ROK 1905/1906.

NAKŁADEM UNIwersytetu Ludowego Imienia Adama
MICKIEWICZA. :: Z Drukarni Związkowej w Krakowie
POD ZARZĄDEM A. SZYJEWSKIEGO.

SPIS RZECZY:

1) Słowo wstępne	3
2) Sprawozdanie Wydziału	5
3) Sprawozdanie sekcji wykładowej	6
4) Sprawozdanie sekcji bibliotecznej i archiwum	8
5) Sprawozdanie sekcji czytelnianej	10
6) Sprawozdanie sekcji porady naukowej	10
7) Sprawozdanie sekcji dochodowej	32

TABLICE:

I. Statystyka wykładów i słuchaczy Uniwersytetu ludow. w sali wykładowej	12
II. Statystyka wykładów w stowarzyszeniach robotniczych	16
III. Statystyka ruchu w bibliotece i czytelní	18
IV. Statystyka biura porady naukowej	21
V. Spis czasopism w czytelní Uniwersytetu ludowego	22
VI. Sprawozdanie kasowe	24

SŁOWO WSTĘPNE.

Wypadki rozgrywające się od lat kilku, przed naszymi oczami, na ziemiach polskich, czynią wprost palącą sprawę oświaty ludowej. Poruszyły się miliony od wieków upośledzone, wre walka w Królestwie, a jednocześnie Galicya dąży do rozszerzenia praw politycznych ludu. Z demokratyzacją społeczeństwa iść winna równoległe energiczna praca około uświadamiania i kształcenia ogółu, w kraju całym powstawać winny liczne ogniska oświaty pozaszkolnej, dostępnej dla wszystkich, zdolnej zaspokoić umysłowe potrzeby chłopa i robotnika. Sprawa to aktualna — świadczy o tem najlepiej fakt, że dzisiaj w Królestwie, wśród wrzawy bojowej, wśród odmetu rewolucyi, organizuje się instytucya Uniwersytetu ludowego, że ludzie dobrej woli krzątają się w Warszawie i na prowincyi około urządzania wykładów, zakładania bibliotek, czytelní, wydawnictw popularno-naukowych i t. p.

Zadanie to pierwszorzędnej wagi — w ręce mas ludowych przejdzie niebawem władza, niechże te masy będą świadome i światłe, — oświata z demokracją rozwijać się muszą równoległe, jeżeli istotnie podnieść się ma ogólny poziom cywilizacyjny narodu. I dlatego z prawdziwą przykrością konstatujemy fakt, że w roku sprawozdawczym wykłady w stowarzyszeniach robotniczych w Krakowie odbywały się rzadko i nielicznie były uczęszczane; w niektórych towarzystwach nie można było wcale zorganizować wykładów, polityka pochłaniała wszystkie siły stowarzyszonych, usuwając na plan drugi pracę oświatową. Usilnie starać się nam należy by wszędzie, do wszystkich stowarzyszeń robotniczych, wstęp zawsze mieli prelegenci Uniwersytetu ludowego — niech budzą umysły przygnębione ciężką pracą o kawałek chleba, niech otwierają przed nimi szerokie widnokręgi nowożytnej wiedzy, koją ich dusze czarem poezyi i sztuki, ukazując w dali podniosłą, niedoścignioną sferę ideału.

Zadanie to od lat 7-miu w Krakowie spełniać usiłuje nasza instytucja — czujemy sami wszystkie braki i niedostatki pracy naszej, nie zdołaliśmy dotąd trafić do najciemniejszych, pobudzić do umysłowego życia najmniej uświadomionych... zaspokoić się dało ledwo część istniejących potrzeb — a pochłoneła ona siły nasze i zasoby.

Niżej podane cyfry, owe 167 wykładów publicznych, na których było 24808 słuchaczy, 89 wykładów w stowarzyszeniach robotniczych przy współudziale 2857 osób, 38200 książek wydanych 33507 czytelnikom, 29750 osób korzystających z czytelni pism, 134 ze zbiorów archiwalnych, 87 porad udzielonych samoukom, świadczą najlepiej o zainteresowaniu się naszą instytucją. o oddanych przez nią usługach, o stałym jej wzroście i rozwoju. Robiliśmy co się dało w miarę sił naszych i środków. Ważność chwili, jaką przeżywamy, powołać winna w szeregi pracowników Uniwersytetu ludowego wszystkich, którym przyszłość społeczeństwa nie jest obojętną. Praca kulturalna, praca uświadamiania i oświecania ludu iść musi równolegle z potężnym ruchem dziejowym, wydobywającym na powierzchnię tych, co dotąd byli u spodu organizacji społecznej. Wszyscy odczuwamy tego potrzebę dla uniknięcia olbrzymiego marnotrawstwa sił i zasobów. Nasza instytucja jako pierwsza, jako najstarsza, winna być wzorem dla instytucyj pokrewnych co powstają i powstawać będą na ziemiach polskich. O pomoc i poparcie zwracamy się do wszystkich rozumiejących doniosłość chwili dzisiejszej. Potrzeba ludzi do pracy, potrzeba pieniędzy, by mieć możność niesienia światła owym milionom, co lepsze jutro budować mają dla przyszłych pokoleń.

2) Sprawozdanie Wydziału.

Wydział krakowskiego Oddziału Uniwersytetu ludowego wybrany na Walnem Zgromadzeniu dnia 5. listopada 1905 roku, składał się z następujących osób:

Przewodniczący: Dr. Julian Gertler.

Zastępca przewodniczącego: Dr. Ludwik Bruner.

Sekretarka: Helena Witkowska.

Zastępca sekretarki: Kazimierz Ruppert.

Skarbnik: Andrzej Galica.

Zastępca skarbnika: Wilhelm Wortman.

Członkowie Wydziału:

Bronisław Frenkel

Tadeusz Kornilowicz

Kazimierz Giebułtowski

Jadwiga Majewska

Dr. Maurycy Kapellner

Stanisław Minkiewicz

Mieczysław Konopacki

Henryk Scipio

Marcelina Kulikowska

Stefan Wolff. *)

Skład Komisji rewizyjnej:

Stanisław Żmigrodzki

Zygfried Goldfinger

Wiktor Kuźniar.

Wydział odbył w ciągu ubiegłego roku 12 posiedzeń, na których zajmował się sprawami administracyjnymi, obmyślał sposoby pomnożenia funduszków, przyjmował do wiadomości i zatwierdzał uchwały poszczególnych sekcji, poruszał w dyskusji szereg zasadniczych zagadnień z dziedziny oświaty ludowej.

*) W ciągu roku sprawozdawczego ustąpił z Wydziału p. Stefan Wolff, powołano na jego miejsce p. Raczkowskiego.

Na pierwszym posiedzeniu w dniu 10. listopada 1905 roku Wydział ukonstytuował się i podzielił na cztery sekcje: 1) **biblioteczną** (członkowie: Majewska, Korniłowicz, Wortman, Rupert, Frenkel, Wolff); 2) **czytelnianą** (Giebułtowski, Goldfinger); 3) **porady naukowej** (Scipio, Minkiewicz, Bruner, Kuźniar, Konopacki); 4) **wykładową**, którą podzielono na dwie komisje: *a)* wykładów publicznych (Bruner, Kulikowska), *b)* wykładów w stowarzyszeniach robotniczych (Kapellner, Konopacki, Minkiewicz). Na posiedzeniu z dnia 22. listopada utworzono nadto **sekcję dochodową** (Galica, Scipio, Wortman, Żmigrodzki).

Osobnej komisji wydawniczej nie było, wydano tylko broszurę profesora Baudouina p. t.: „Autonomia Polski“.

Sprawa budowy domu nie posunęła się naprzód w roku ubiegłym, wszelkie dochody nadzwyczajne obracano na pokrycie wydatków bieżących, na listy składkowe zdołano zebrać tylko 19 kor. 85 hal.

Wysłano listów 101, wpłynęło do sekretaryatu 14.

Co miesiąc szczegółowe sprawozdania z działalności krawskiego Oddziału drukowane były w pismach codziennych.

Biblioteka, czytelnia oraz Biuro Uniwersytetu ludowego mieściły się przy ulicy Grodziej l. 43, II. piętro. Codziennie od godziny 4 do 6 czynności biurowe załatwiał urzędnik p. Rudolf Moszoro. Funkcje bibliotekarza od założenia biblioteki pełni p. Leopold Węgrzynowicz. Duży napływ czytelników, o czym świadczą niżej podane cyfry, wywołał potrzebę ustanowienia posady stałego pomocnika, czynności te pełnili kolejno pp.: Stanisław Goławski, Józef Dubieński, Ludwik Kwieciński.

3) Sprawozdanie Sekcji wykładowej.

Sekcja, podzielona na dwie komisje, urządziła wykłady: 1) w sali wykładowej; 2) w stowarzyszeniach robotniczych.

Komisja wykładów publicznych rozpoczęła swą pracę od ułożenia programu na rok cały. Uchwaliła zerwać z dotychczasowym zwyczajem podawania wykładów z różnych dziedzin wiedzy, nie powiązanych ze sobą żadną myślą przewodnią, a natomiast organizować cykle zamknięte w sobie, obejmujące pewien całości kształt, pewien zasób wiadomości ułożonych systematycznie. Tylko

dwa wieczory w tygodniu, soboty i niedziele, poświęcone były wykładom oderwanym o sztuce, literaturze i t. p.

W roku sprawozdawczym 1905/6 ułożono dwa takie cykle, dwa kursy, jeden z dziedziny nauk przyrodniczych, drugi historyczno-społecznych. Pierwszy nosił tytuł „W s z e c h ś w i a t i c z ł o w i e k”, obejmował astronomię, geologię historyczną, geologię ogólną, biologię, anatomię, fizyologię i antropologię; drugi p. t.: „W i e k X I X.” poświęcony był historii politycznej, prądom społecznym, literaturze, sztuce i wynalazkom ubiegłego stulecia. Prelegenci porozumiewali się ze sobą w celu uniknięcia powtórzeń, wzajemnego pomagania sobie w wyjaśnianiu naukowych zagadnień.

Obawy wyrażane niejednokrotnie, jakoby wykłady systematyczne nudziły i męczyły publiczność uczęszczającą do Uniwersytetu ludowego, okazały się bezpodstawnymi, obydwie cykle cieszyły się do końca wielkiem powodzeniem, znalazły licznych słuchaczy, o czym świadczą poniżej podane cyfry. Na 24808 słuchaczy, 15379 uczęszczało na wykłady systematyczne, a tylko 9429 na inne. Cykl p. t. „Wszechświat i człowiek” liczył ogółem 7395 (4440 mężczyzn, 2955 kobiet), „Wiek XIX.” 7984 słuchaczy (4441 mężczyzn, 3543 kobiet). Na 167 wykładów 110 wchodziło w ramy ułożonego programu (53 „Wszechświat i człowiek”, 57 „Wiek XIX.”), a tylko 57 było tematów oderwanych, objaw to dodatni, krok naprzód do przekształcenia luźnych odczytów w systematyczne kursy, dające określony zasób wiadomości, podstawę do dalszego samokształcenia.

Wzrosła znacznie ogólna liczba słuchaczy w porównaniu do roku przeszłego, sprawozdanie poprzednie wykazuje na 169 wykładów 16764 słuchaczy, 99 przeciętnie; statystyka tegoroczna na 167 wykładów 24808 słuchaczy, 148 przeciętnie, a zatem o 49 więcej. Liczba mężczyzn, podobnie jak w roku ubiegłym, przewyższa nieco liczbę kobiet (13773 mężczyzn, 11035 kobiet). Największem powodzeniem cieszyły się wykłady z literatury pp.: Feldmana, Baumfelda, Siedleckiego oraz p. Tatarówny, licznie też uczęszczane były wykłady astronomii p. Dziewulskiego, geologii p. Kuźniara.

Wykłady odbywały się codziennie od 7 $\frac{1}{2}$ do 8 $\frac{1}{2}$ wieczorem, w sali Muzeum techniczno-przemysłowego przy ulicy Franciszkańskiej. Wstęp na wykład wynosił 10 halerzy, bilet miesięczny 1 koronę. Członkowie Towarzystwa Uniwersytetu ludowego mieli wstęp bezpłatny. Otwarcie wykładów odbyło się dnia 22. paździer-

nika, przewodniczący Dr. Gertler wypowiedział słowo wstępne, poczem przemawiał pan Stanisław Brzozowski na temat „Wiedza dla wszystkich“, pan Dziwulski zaś wygłosił wykład „O zorzy północnej“ ilustrowany obrazami świetlnymi.

Komisya dla stowarzyszeń zorganizowała wykłady w dziewięciu stowarzyszeniach robotniczych, a mianowicie: w „Związku“, w „Ognisku“, w „Postępie“, u „Kolejarzy“, u „Kobiet pracujących“, w stowarzyszeniach „Vorwärts“ w Krakowie i Podgórzu, w stowarzyszeniach „Robotników młodocianych“ przy ulicy Dietlowskiej i w „Postępie“. Ogółem było 89 wykładów przy współudziale 2480 słuchaczy.

4) Sprawozdanie Sekcji bibliotecznej i archiwum.

Najważniejszą pracą sekcji bibliotecznej w roku ubiegłym było wydanie drukowanego katalogu, czem zajmowała się specjalna komisya. Wydawnictwo to stanowi trwałą podstawę, na której (po uzupełnieniu księgozbioru) oprzeć się może katalog wzorowy. Z początkiem 1906 roku zaprowadzono pewne zmiany w opłatach. Wkładkę członkowską (w bibliotece i czytelnii) podniesiono z 2 kor. na 4 kor. rocznie. Wysokość dopłaty za wypożyczenie drugiego dzieła (przez tegoż samego czytelnika) oznaczono na 40 h. Natomiast zniesiono obowiązek płacenia wkładek członkowskich wstecz za cały rok i rozłożono je na raty kwartalne (1 kor.) lub miesięczne (34 h.). Abonament pozostał niezmienny. Podwyższenie opłat było nieodzownem ze względu na zwiększone potrzeby rozwijającej się biblioteki. Być może, że w tym celu, wypadnie przeprowadzić jeszcze jedną zasadniczą zmianę.

Pomimo zwiększenia opłat, ruch czytelników w roku ubiegłym wzrósł bardzo znacznie. Z tego powodu przedłużono czas wydawania książek o 2 godziny dziennie (z 6 na 8). Tylko w czasie zmniejszonego ruchu, w lecie, biblioteka i czytelnia były otwarte przez 5 godzin dziennie. Również ze względu na zwiększony ruch trzeba było utworzyć posadę pomocnika bibliotekarza. Wobec tego jednak, że ochotnicze dyżury w czytelnii nie dawały pożądanego rezultatu, drugi ten urzędnik objął z czasem funkcję dyżurnego w czytelnii pism. Stosownie do nabytego doświadczenia i do potrzeb zwiększonego ruchu, starano się przeprowadzić ulep-

szenia w technice bibliotecznej. Z końcem roku administracyjnego poczyniono przygotowania do ścisłego inwentaryzowania książek. Zadanie to — wymagające dłuższego czasu — przypadnie już w udziale przyszłemu zarządowi.

Co się tyczy książek, nabyto dzieł za kwotę 1227 kor. 30 h. Kierowano się przytem opinią komisji katalogowej i uwzględniano słuszne życzenia czytelników. Włączono do biblioteki pewną ilość książek ze składu. Poza tem otrzymano szereg darów. Wniesiono podanie do Akademii Umiejętności z prośbą o ofiarowanie tych wydawnictw, które kwalifikują się do naszej biblioteki. Podanie to dotychczas pozostało bez odpowiedzi. Z drugiej strony część książek i broszur oddano do tworzącego się właśnie archiwum.

Majątek biblioteki wykazuje obecnie tomów 6239, a więc o 959 tomów więcej, niż w roku poprzednim.

Ruch czytelników — w porównaniu z rokiem ubiegłym, bardzo pomyślny — przedstawia zamieszczone poniżej sprawozdanie cyfrowe. Równocześnie było wypożyczonych do 1300 tomów. Z cyfry tej 33% wypada na książki z działu ogólnego, 67% na beletrystykę. Czytelnicy — według statystyki kartek żądań — zwracali się o dzieła z obu wspomnianych działów w stosunku z 28 : 72. Niezupełne uwzględnienie tych życzeń należy przypisać temu, że dział ogólny — książki naukowe — zaopatrzony jest obficie.

Dla ułatwienia pracy ludziom studyującym nauki społeczne i polityczne, otwartem zostało w roku bieżącym, przy Uniwersytecie ludowym, **archiwum**, w którym gromadzą się materiały do historii rozmaitych partij politycznych, instytucyj kulturalnych, towarzystw oświatowych, spółek ekonomicznych, związków zawodowych i t. p. Sklasyfikowano dotąd i skatalogowano 816 broszur (400 duplikatów) i 850 odezów (300 duplikatów) wydanych przez różne partie polityczne, w trzech językach: polskim, rosyjskim i niemieckim.

Archiwum otwarte zostało dla użytku publiczności 1. lutego, zamknięte zaś 15. lipca, na czas wakacyi. Korzystały zeń, za opłatą 2 halerzy od wypożyczonego egzemplarza, 134 osoby.

5) Sprawozdanie Sekcji czytelnianej.

Czytelnia pism posiadała w roku sprawozdawczym około 110 czasopism w języku polskim, rosyjskim, ruskim, czeskim, niemieckim, francuskim i żargonie. Spis podajemy poniżej. Na prenumeratęłożono obecnie więcej niż w roku ubiegłym. Mimo to w porównaniu z rokiem przeszłym, ilość pism jest cokolwiek mniejsza. Tłómaczy się to poniekąd położeniem obecnem w Rosyi i Królestwie, które pociągnęło za sobą zachwianie stosunków wydawniczych. Dlatego też i repertuar pism ulegał częstym a przykrym wahaniom. Ruch czytelników wzmógł się bardzo. Dokładną statystykę ruchu uzyskano, zaprowadzając od 1. stycznia księgę statystyczną, w której każdy wchodzący zapisuje numer swej legitymacyi i nazwisko. Natomiast nie udało się przeprowadzić statystyki poczytności pism.

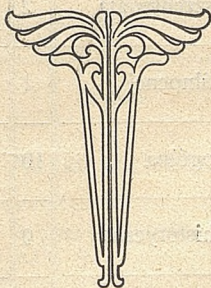
Dla użytku czytelników oddano bibliotekę podręczną, złożoną obecnie z 29 dzieł w 132 tomach. Pomieszczono tu encyklopedye, słowniki, atlasy, podręczniki etc. — Materyałem tym posługiwali się czytelnicy bardzo często. Niewiele zaś czytano na miejscu książek wypożyczonych z biblioteki.

Porozumiewano się z czytelnikami zapomocą księgi żądań i dwu zebrań czytelników. Przedstawione tą drogą żądania zmierzają głównie do rozszerzenia repertuaru pism, powiększenia i udogodnienia lokalu i do zapewnienia stałego dyżuru. Żądanie to najzupełniej słuszne i zarząd czytelnicy miał je ciągle na oku. — W przeciągu roku zwiększono budżet prenumerat, dodano jeden pokój dla czytelnicy, starano się utrzymać dyżury przez cały czas otwarcia. Ale na przeprowadzenie gruntownych zmian budżet dotychczasowy nie wystarcza.

6) Sprawozdanie Sekcji porady naukowej.

W roku ubiegłym zorganizowane zostało przy bibliotece Uniwersytetu ludowego **bezpłatne biuro porady**, dla udzielania samoukom wskazówek w kwestyach dotyczących wykształcenia ogólnego. Uproszczone specjalistów w różnych dziedzinach wiedzy, którzy zobowiązali się odpowiadać na wszelkie pytania ustnie lub piśmiennie. Biuro porady otwarte było codziennie, oprócz niedziel

i świąt, od 7 do 8 wieczorem, począwszy od listopada do kwietnia. Do biura zgłosiło się 81 osób, 54 mężczyzn, 27 kobiet. Najwięcej zapytań stawiano z nauk społecznych, z ekonomii, literatury i historii, zapytywano najczęściej o podręczniki, o literaturę przedmiotu, o wskazówki jak rozpocząć samokształcenie w danej dziedzinie wiedzy.

I. Statystyka wykładów i słuchaczy w sali wykładowej.

L. porz.	Prelegent	Tytuł wykładu	Ilość wykładów	Ilość słuchaczy				Uwagi
				męż- czyzn	kobiet	ogó- łem	prze- ciętne na 1 wykład	
I. Nauki przyrodnicze, higjena, technika.								
1	Dziewulski Wład.	Budowa wszechświata	2	304	131	435	217	Cykl: Wszech- świat i człowiek z obraz. świetl.
2	Tenże	O zorzy północnej	1	123	78	201	201	Ilustrowany obraz. świetl. Wykl. inaug.
3	Kuźniar Wiktor	Gieologia ogólna	10	963	488	1451	145	Cykl: Wszech- świat i człowiek
4	Dr. fil. Wójcik Kazimierz	Gieologia historyczna	9	601	285	886	98	" "
5	Prof. dr. Siedlecki Michał	O zasadniczych objawach życia na ziemi	7	482	330	812	116	" "
6	Dr. med. Zanie- towski Józef	Anatomja i fizjologia	19	1624	1433	3057	160	" "
7	Kiernik Eugeniusz	Antropologia	6	466	288	754	126	" "
8	Dr. Justyna Bu- dzińska-Tylicka	Higjena kobiety	2	—	74	74	37	
9	Dr. med. Eisenberg Filip	Alkohol wobec nauki	4	164	99	263	66	
10	Inż. Miłski Adam	Drogi wozowe, żelazne, tramwaje, samochody, balony	4	162	64	226	58	Z cyklu: Wiek XIX.
11	Inż. Tuziak Franc.	Regulacja i kanalizacja rzek	1	45	11	56	56	" "
12	Inż. Galica Andrzej	Kanały splawne	2	92	21	113	56	" "
13	Inż. Tuziak Franc.	Rozwój i zastosowanie światła	2	67	20	87	43	" "
Razem . . .			69	5093	3322	8415	119	

L. porz.	Prelegent	Tytuł wykładu	Ilość wykładów	Ilość słuchaczy				Uwagi
				męż- czyzn	kobiet	ogó- łem	prze- ciętne na 1 wykład	
II. Historia, geografia.								
1	Prof. Sobiński Stanisław	Historja polityczna XIX. wieku	18	1310	974	2284	127	Z cyklu: Wiek XIX.
2	Dr. Gumpłowicz Władysław	O Norwegii	2	70	31	101	50	
3	Tenże	Litwa i Łotysze	2	44	27	71	35	
Razem . .			22	1424	1032	2456	112	
III. Nauki społeczne i polityczne.								
1	Dr. Zofia Daszyńska-Golińska	Ideje i prądy społeczne w XIX. w.	10	793	551	1344	134	Z cyklu: Wiek XIX.
2	Haeker Emil	Historja socjalizmu przed rewolucją francuską	10	1186	649	1835	183	
3	Kwiatek Józef	Strejk, jego znaczenie ekonomiczne i polityczne	2	171	247	418	159	
4	Dr. Gumpłowicz Władysław	Murzyni w Ameryce	1	44	24	68	68	
5	Glass	Z historii ruchów społeczno-politycz. w Rosji	1	28	31	59	59	
6	Dr. Witold Jodko-Narkiewicz	Co może dać zaborowi rosyjskiemu konstytucja bułginińska.	2	174	124	298	149	
Razem . .			26	2396	1626	4022	154	
IV. Filozofja.								
1	Doc. dr. Bruner Ludwik	Rozwój nauki w XIX. w.	4	140	86	226	56	Z cyklu: Wiek XIX.
2	Brzozowski Stan.	Wiedza dla wszystkich	1	123	78	201	201	Wykład inauguracyjny
Razem . .			5	263	164	427	85	

L. porz.	Prelegent	Tytuł wykładu	Ilość wykładów	Ilość słuchaczy				Uwagi
				męż- czyzn	kobiet	ogó- łem	prze- ciennie na 1 wykład	
V. Literatura i sztuka								
1	Feldman Wilhelm	Prądy i przedstawiciele literatury europejskiej w XIX. w.	12	1726	1686	3412	284	Z cyklu: Wiek XIX.
2	Siedlecki Adam	Mikołaj Rej w 500-tną rocznicę	3	388	207	545	138	
3	Tatarówna	„Król duch“ Słowackiego	2	181	264	445	224	
4	Siedlecki Adam	Zdobycze nowego dra- matu polskiego.	3	302	311	613	204	
5	Glass Grzegorz	Bolesław Prus	1	46	52	98	98	Na dochód „Samopomocy“ Uniw. lud.
6	Tenże	Adolf Nowaczyński i Szczedrin (Saltykow) (antyteza)	1	74	65	139	139	
7	Tenże	Gorkij 1 „Synowie mroku“	1	75	52	127	127	
8	Baumfeld Gustaw	Maksym Gorkij	2	174	298	472	236	
9	Glass Grzegorz	Leonidas Andrejew	1	55	84	139	139	
10	Tenże	Poeta miłości i goryczy Henryk Heine	1	93	76	169	169	
11	Feldman Wilhelm	O Ibsenie	7	1006	1241	2247	321	
12	Dr. Sternschuss Adolf	Rozwój sztuki w XIX. w.	4	106	130	236	57	Z cyklu: Wiek XIX.
13	Miciński Tadeusz	Wizje tyrana Ksyomori	1	67	65	132	132	Na dochód „Samopomocy“ Uniw. lud.
14	Mączyński Franc.	Estetyka mieszkań	3	180	167	347	115	
15	Frycz Karol	Estetyka mieszkań	3	174	193	367	122	
Razem . .			45	4597	4891	9488	215	

Zestawienie wykładów i liczby słuchaczy.

	Ilość wykl.	Męż- czyzn	Kobiet	Ogółem	Prze- cięcie
I. Nauki przyrodnicze hi- giena, technika	69	5093	3322	8415	119
II. Historia, geografia . .	22	1424	1032	2456	111
III. Nauki społeczne i po- lityczne	26	2396	1626	4022	154
IV. Filozofja	5	263	164	427	85
V. Literatura i sztuka . .	45	4597	4891	9488	215
Razem . .	167	13773	11035	24808	148

II. Statystyka wykładów w stowarzyszeniach robotniczych.

L. porz.	Stowarzyszenie	Prelegent	Tytuł wykładu	Ilość wykładów	Ilość słuchaczy
1	Kolejarzy	Inż. Podlipski	Kanały wodne	2	76
2		Dr. Drobner	Jak upadają państwa	1	63
3	„Postęp“ w Krakowie		O kanałach wodnych	2	61
4			O Żeromskim	1	34
5			O życiu	2	46
6			Walka o zdrowie	1	46
7			O utopiach	1	60
8			Rewolucya francuska	1	52
9	„Ognisko“ w Krakowie	L. Feldman	Historja polityczna po 1848 roku	2	79
10		Dr. Kuźniar	O potopie	1	54
11		W. Feldman	Literatura polska ostatniej doby	2	170
12		Dr. Gumpłowicz	Łotwa i Łotyże	1	54
13		„	Oderwanie się Norwegii od Szwecyi	2	82
14		Z. Klemensiewicz	Alkohol a dzieci	1	35
15		Inż. Galica	O kanałach wodnych	2	66
16		Związek stowarzyszeń robotniczych	Mazowiecka	Dzieje reformacji w Polsce	3
17	„		O sektach komunistyczn.	1	120
18	Ignacy Gross		Historja rodziny	1	58
19	Z. Klemensiewicz		Alkohol a dzieci	2	160
20	Inż. Galica		O kanałach wodnych	2	66
Do przeniesienia . .				31	1525

L. porz.	Stowarzyszenie	Prelegent	Tytuł wykładu	Ilość wykładów	Ilość słuchaczów
Z przeniesienia . . .				31	1525
21	Związek stowarzyszeń robotniczych	Dr. Gumpłowicz	Oderwanie się Norwegii od Szwecyi	2	125
22		Raabe	O Wyspiańskim	1	40
23	Kobiet pracujących	St. Kranz	O pochodzeniu człowieka	1	60
24		Raabe	O deklaracji praw czło- wieka	1	28
25		Konopacki	Anatomia i fizjologia	5	134
26	„Vorwärts“ w Krakowie	Konopacki	Budowa organizmów	1	100
27		Kuźniar	O potopie	1	75
28		Kiernik	O życiu	1	71
29	„Vorwärts“ w Podgórzu	Korniłowicz	O Mickiewiczu	1	26
30		Raabe	Deklaracja praw czło- wieka	1	30
31		Minkiewicz	Teorya Darwina	2	86
32		Kuźniar	Atlantis	1	42
33		Edelman	Darwinizm i socjalizm	1	25
34		Milski	O budowie wszechświata	2	75
35	Robotników młodocianych w „Postępie“	Minkiewicz	Biologia	11	135
36		Ruff	Anatomia i fizjologia	5	67
37		Grzywiński	Historja cywilizacji	2	
38		Rogalewicz	Anatomia i fizjologia	2	15
39	Robotników młodocianych	Ruff	Wstęp do anatomii i fi- zyologii	1	40
40		Łatkowski	Anatomia i fizjologia	3	
41		Zawadzki	„ ”	8	86
42		Worchalski	O powietrzu	2	45
43		Heicberg	Historja literatury po- wszechniej	3	27
Suma ogólna . . .				89	2857

III. Statystyka ruchu w bibliotece i czytelnia za rok 1906

od 1. października 1905 do 1. października 1906.

Miesiąc	Osób	Książek	Czytelnia
Październik	1655	2035	1672
Listopad	1980	2326	2290
Grudzień	1506	1814	2450
Styczeń	2768	3111	3513
Luty	3464	3806	3972
Marzec	3961	4463	4124
Kwiecień	3243	3588	2460
Maj	3310	3960	2657
Czerwiec	3340	3784	2294
Lipiec	3298	3762	1683
Sierpień	2399	2758	1271
Wrzesień	2383	2793	1364
Razem . .	33507	38200	29750

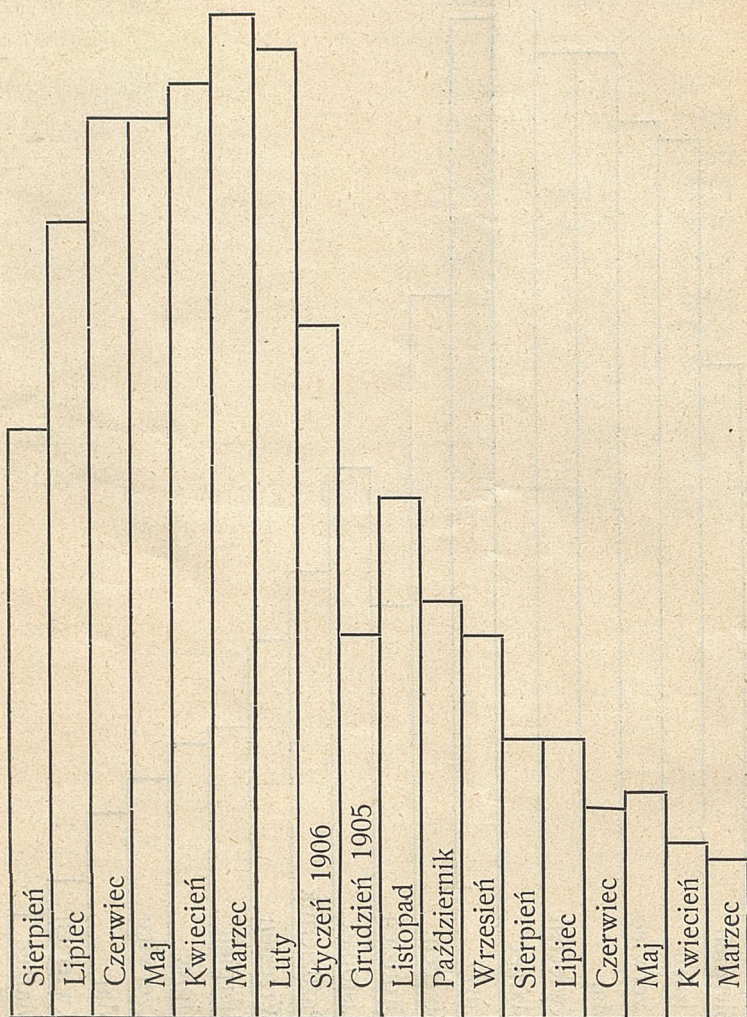
Przeciętna ilość książek

wydawanych dziennie w bibliotece Tow. Uniwersytetu ludowego.

Przeciętna ilość czytelników

w bibliotece Towarzystwa Uniwersytetu ludowego
od 15. marca 1905 do 30. września 1906.

IV. Statystyka biura porady naukowej.

Dzień	Dział	Przedmiot	Udzielający porady	Liczba udzielonych porad
Poniedz.	Nauki społeczne	Ekonomia Polityka społeczna	Dr. Daszyńska-Golińska	34
Wtorek	Nauki matematyczne		A. Lewenberg	6
Środa	Nauki filozoficzne	Teoria poznania Psychologia Historia filozofii	I. Wasserberg	9
Czwartek	Historia literatury	Literatura powszechna Literatura polska	K. Giebułtowski, od lutego W. Feldman	14
Piątek	Nauki historyczne	Historia powszechna Historia polska	A. Giebułtowski	11
Sobota	Nauki przyrodnicze	Fizyka, chemia, mineralogia, geologia, geografia fizyczna, biologia ogólna, zoologia, botanika, anatomia, fizjologia	Doc. Dr. Bruner W. Kuźniar St. Minkiewicz M. Kono-packi	4 5 3 1 87

V. Spis czasopism (III. kwartał).

Polskie :

Architekt
 Biblioteka warszawska
 Chemik polski
 Chimera
 Czas
 Czasopismo prawn.
 Czerwony sztandar
 Czystość
 Dziennik berliński
 Dziennik poznański
 Dzwon polski
 Ekonomista
 Gazeta świąteczna
 Gazeta lwowska
 Głos lekarzy
 Głos ludu śląskiego
 Głos narodu
 Głos nauczycielstwa ludow.
 Głos robotniczy
 Izraelita
 Kosmos
 Kraj
 Krytyka
 Krytyka lekarska
 Książka
 Kuryer lwowski
 Kuryer warszawski
 Lud
 Ludzkość
 Miesięcznik T. S. L.
 Miesięcznik techniczny
 Młodzież
 Muzeum
 Myśl polska
 Naprzód (2 egzempl.)
 Nasz kraj

Nowa Reforma (2 egzempl.)
 Nowe tory
 Poradnik graficzny
 Poradnik językowy
 Prawda
 Prawo ludu
 Proletaryusz
 Promień
 Przegląd historyczny
 Przegląd filozoficzny
 Przegląd poranny
 Przegląd społeczny
 Przemysłowiec
 Przewodnik bibliograficzny
 Przyjaciół ludu
 Przyszłość
 Robotnik
 Robotnik śląski
 Słowo polskie
 Świat
 Świat słowiański
 Szkoła
 Szkoła polska
 Szkoła przyszłości
 Tydzień
 Tygodnik ilustrowany
 W dal
 Wiadomości matematyczne
 Wschód
 Wszechświat
 Wyzwolenie

Rosyjskie:

Nowyj Putj
 Riecz
 Ruskaja myśl
 Ruskije wiadomosti

Wiesy
Żurnal dla wsiech

Ruskie:

Rada
Ridnij kraj

Czeskie:

Pokrokové Revue
Přehled
Slovenský Přehled

Niemieckie:

Arbeiterschutz
Arbeiterzeitung
Centralblatt f. Volksbild
Correspondenzblatt der
Gewerkschaft
Ethische Kultur
Das freie Wort
Hilfe
Jugend
Kunst
Literarisches Echo
Musik
Naturwiss. Rundschau
Neue freie Presse

Neue Rundschau
Neue Zeit
Österreichische Rundschau
Simplicissimus
Social. Monatshefte
Soziale Praxis
Süddeutscher Postillon
Ukrainische Rundschau
Umschau
Vorwärts
Wage
Wissen für Alle
Zukunft

Francuskie:

Courrier Européen
Mercure de France
Revue
Revue de l'Univ. de Bruxelles.

Angielskie:

The Studio

Żargonowe:

Sozial-Demokrat
Volkszeitung
Żyd

VI. Sprawozdanie kasowe Sekcji wykładowej kra- im. A. Mickiewicza

PRZYCHODY

za czas od 1. października 1905

	K	h	K	h
1 Gotówka z dnia 30. września 1905 . .			73	56
2 Wkładki członków			830	—
3 Bilety wstępu na wykłady			1658	65
4 Dochody nadzwyczajne :				
a) subwencye, datki	1020	29		
b) cegiełki i obligacye	340	08		
c) koncerty, bale i inne przedsię- biorstwa	547	15		
d) odsetki % i różne inne	68	72	1976	24
5 Wydawnictwa własne			22	84
6 " obce			11	40
			4572	69

Kraków, dnia 21. października 1906.

Komisya sprawdzająca :

Inż. Stanisław Żmigrodzki,
przewodniczący.

Goldfinger Zygfryd,
sekretarz.

Kuźniar Wiktor,
zastępca.

kowskiego Oddziału Tow. Uniwersytetu ludowego w Krakowie

do 30. września 1906 r.

ROZCHODY

	K	h	K	h
1 Wykłady :				
a) honorarium prelegentów	1551	—		
b) druki i rozlepianie afiszów . .	443	20		
c) koszt sal wykładowych	297	36	2291	56
2 Zarząd główny :				
a) à konto 20% od wkładek członków	17	—		
b) " " 20% od biletów wstępu na wykłady	250	—	267	—
3 Zwrot funduszowi budowy domu . . .			250	—
4 Administracja :				
a) płaca urzędnika w biurze i ka- syera na sali wykładowej	951	—		
b) czynsz, opał i światło biura . .	355	28		
c) usługa biura i 10% za inkasso .	52	60		
d) wydatki kancelaryjne	94	75		
e) " nadzwyczajne i różne inne	135	94		
f) kasa chorych	64	32	1653	90
5 Inwentarz :				
dokupiono i wydano na reparacye .			81	22
6 Gotówka z dniem 30. września 1906 .			29	01
			4572	69

Inż. Andrzej Galica,
skarbnik

Sprawozdanie kasowe Sekcji bibliotecznej Towarzystwa Uniwersytetu ludowego im. A. Mickiewicza.

	K	h
Pozostałość kasowa z 30. września 1905	276	59
Ze składek członkowskich	3374	79
Datki jednorazowe od różnych osób	255	98
Z koncertów, odczytów i wycieczek	191	—
Abonament w bibliotece i czytelni	826	91
Z opłat za wstęp jednorazowy do czytelni	449	23
Za wypożyczone tomy	649	20
Z opłat za przetrzymanie książek wezwania i zamówienia	223	90
Podprenumerata pism	27	40
Za sprzedane katalogi	196	—
Różne drobne wpływy	356	62
Czynsz za najem „Spójni“ (później „Oddziału młodzieży“) i biura	662	21
Pożyczka od funduszu budowy domu	400	—
„ „ „ kaucyi	60	—
„ „ „ Oddziału krakowskiego	406	64
Książki otrzymane od „Ruchu“ na pokrycie długu K 347:32	407	32
Razem . . .	8763	79

Komisya sprawdzająca:

Stanisław Żmigrodzki m. p.

Zygryd Goldfinger m. p.

Wiktor Kuźniar m. p.

rzystwa Uniwersytetu ludowego im. A. Mickiewicza.

	K	h
Czynsz za lokal do 1. października 1906	1315	—
Pensye personalu bibliotecznego, czytelnianego i służby	1807	—
Kasa chorych	52	20
Urządzenie biblioteki i czytelni	178	81
Zakup książek dla biblioteki	1227	39
Oprawa książek	773	82
Prenumerata pism dla czytelni	635	82
Druki dla biblioteki	381	30
Światło i opał	411	54
Porto	117	02
Przybory kancelaryjne i inne drobne wydatki	279	02
Czynsz i oświetlenie za „Spójnię“ i Oddział młodzieży	400	56
Splata długu „Towarzystwu Wyższych Kursów Wakacyjnych“ i „Oddziałowi krakowskiemu“ w formie czynszu a kaucyom w gotówce	943	64
Pozostałość kasowa na 1. października 1906	240	67
Razem . . .	8763	67

Wilhelm Wortman, skarbnik.

**Wykaz majątku Sekcji wykładowej krakowskiego
im. A. Mickiewicza**

STAN CZYNNY

z dniem 30. wrze-

		K	h
1	Gotówka	29	01
2	Inwentarz:		
	wartość poprzednia K 2456.33		
	dokupiono za " 81.22		
	razem . K 2537.55		
	po straceniu 10% za zużycie	2283	79
3	Wartość wydawnictw	413	32
4	Dłużnicy:		
	Sekcja biblioteczna	234	87
		2960	99

**Oddziału Towarzystwa Uniwersytetu ludowego
w Krakowie**

śnia 1906 roku.

STAN BIERNY

		K	h
1	Udział do zarządu głównego:		
	zaległość z roku ubiegłego K 366.22		
	reszta za rok sprawozdawczy . . . " 230.—		
	czyli razem	596	22
2	Funduszowi budowy domu (dług z roku ubiegłego)	600	—
3	Drukarnia Związkowa	1279	—
4	Wydawnictwom obcym	11	40
5	Majątek teraźniejszy	474	37
		2960	99

Inż. *Andrzej Galica*, skarbnik.

Zestawienie majątku Sekcji bibliotecznej krakow- im. Adama

STAN CZYNNY

	K	h	K	h
Gotówka w kasie			240	67
Księgozbiór:				
Wartość książek z roku ubiegłego po od- liczeniu 10%	7484	—		
Przybyło w roku sprawozd. do biblioteki: 830 tomów książek obliczonych po K 1.—	830	—		
48 „ czasop. „ „ 2.—	96	—		
75 „ „ z roku bież. „ „ 2.—	150	—		
6 „ dzieł do biblioteki podręcznej	95	—	8655	—
Archiwum			536	50
Urządzenie:				
Cena pierwotna po odtrąceniu 10% za zużycie	356	87		
Dodatkowo w roku sprawozd. wydano	178	81	535	68
Druki:				
Przybliżona wartość pozostałych katalo- gów i druków			300	—
Należności:				
Od księgarni naukowej w Warszawie . .	11	16		
„ Oddziału młodzieży	75	36		
„ Tow. Wyższych Kursów Wakacyjn.	59	91		
„ Tow. „Spójnia“ (dług wątpliwy) . .	24	38	170	81
Razem			10438	66

Wilhelm Wortman, skarbnik.

Wykaz całego majątku krakowskiego Oddziału z dniem 30.

	K	h
1 Majątek sekcji wykładowej*	474	37
2 „ „ bibliotecznej*	7911	71
3 Wkładki oszczędności:		
K 3851-94 powiększone K 19-85 (zebrane w roku sprawozd.) a pomniejszone o K 400.—** czyli	3471	79
Razem	11857	87

* Patrz osobne sprawozdanie.

** Wedle uchwały Zarządu, kwota ta miała być podniesiona z tego funduszu, dotąd jednak nie podniesiono, gdyż na razie zaliczył ją z własnych pieniędzy przewodniczący.

skiego Oddziału Towarz. Uniwersytetu ludowego Mickiewicza.

STAN BIERNY

	K	h	K	h
Wierzyciele:				
Drukarnia Narodowa	173	30		
Księgarnia Polska we Lwowie	68	45		
Oddział krakowski	234	87		
„Książka“	40	15		
Kaucye	60	—		
Gebethner i Spółka	87	18		
Drukarnia Związkowa	725	—		
Fundusz budowy domu	400	—		
Wydawnictwo Encyklopedyi ilustr. . . .	65	—	1853	95
Depozyt:				
W podanym drugostronnie księgozbiorze jest:				
Beletrystyki własność Towarz. „Ruch“ 237 t. obliczonych po K 1.—	237	—		
Działu ogólnego, własność Tow. „Ruch“ 436 t. obliczonych po K 1.—	436	—	673	—
Majątek czysty			7911	71
Razem			10438	66

Tow. Uniwersytetu ludowego im. A. Mickiewicza września 1906.

	K	h
1 Fundusz budowy domu	5045	73
2 Majątek czysty	6812	14
Razem	11857	87

Inż. Andrzej Galica, skarbnik.

7) Komisya dochodowa.

Na mocy uchwały zarządu z dnia 22 listopada 1905 utworzono przy sekcji wykładowej komisję dochodową, w skład której weszli ze strony zarządu panowie: Żmigrodzki, Scipio, Wortman, Galica a z członków Tow. panie: Walerya Smereczyńska i Wanda Mardyllo.

Komisyja odbyła 9 posiedzeń. W celu przysporzenia dochodów Towarzystwu urządziła komisya dwa wieczorki (muzyczny i literacki), jedno przedstawienie w teatrze miejskim (Wyzwolenie), trzy odczyty (Miciński, Szpotański, Baudouin de Courtenay), trzy wycieczki do salin wielickich, jedną do filtrów wodociągów miejskich.

Do księgi kasowej Sekcji wykładowej odprowadzono następujące pozycje:

		Dochód		Rozchód	
		K	h	K	h
1	Z wieczorków	117	80	12	—
2	Z przedstawienia w teatrze	24	20	—	—
3	Z odczytów	72	25	7	—
4	Z wycieczek	358	65	—	—
5	Z datków prywatnych	296	57	23	—
	Razem . . .	869	47	42	—

Po strąceniu rozchodów (42 K) przysporzyła komisya Towarzystwu na czysto 827 K 47 h.

Za komisję dochodową
inż. *Andrzej Galica.*

Kraków, dnia 21. października 1906.

Komisya sprawdzająca:

Stanisław Żmigrodzki,
przewodniczący.

Goldfinger Zygfryd,
sekretarz.

Wiktor Kuźniar,
zastępca.

WALNE ZGROMADZENIE

CZŁONKÓW KRAKOWSKIEGO ODDZIAŁU
UNIwersytetu Ludowego
IMIENIA ADAMA MICKIEWICZA

ODBĘDZIE SIĘ

W NIEDZIELĘ DNIA 11 LISTOPADA 1906 R.
O GODZINIE 6 PO POŁ. W SALI MUZEUM TECHNICZNO-
PRZEMYSŁOWEGO PRZY ULICY FRANCISZKAŃSKIEJ.

